

Pozdrav iz domovine

Štev. 1. in 2. našim vojakom na bojišču.

Leto II.

Izhaja dvakrat na mesec.

Ljubljana, 20. januarja 1917.

Cena četrtilnetno 50 vin., polletno 1 K., celoletno 2 K.

Borojevič.

Prosinec 1917.

Borojevič, soški junak,
časti te, občuduje vsak,
še vedno zmagati si znal —
železni general!

Naval si ruski zaježil,
karpatski svet je rešen bil,
rešitelj doma si postal —
železni general!

Dukla-prelaz si branil ti,
spomin si trajno vstvaril si,
te dom na veke bo čislal —
železni general!

Ko Rim naš dom je pozelel,
pošteno si ga v goste vzel,
jeklen mu oroh grizti dal —
železni general!

Že mislil je ogabni Lah,
da Kras si bo zavzel na mah,
ti pa dom braniti si znal —
železni general!

Še zdaj ob Soči tam tiči,
ker se kot vrača te bo
mu kraške stene glodat dal —
jekleni general!

Ves svet se čudi in strmi:
Lah vklejen v tvojo pest ječi,
zato pa dom te je nazval:
železni general!

Vojakom dober oče si,
udani so ti srčno vsi,
vsak je še tebi hvalo dal —
ljubljeni general!

Ko kraški svet zjasnil se bo,
podal vojakom boš slovo,
u srcih naših boš ostal —
naš ljubi general!

Dok Soča v Adrijo šumi,
Triglav se dviga, v bran stoji,
dom hvalo tebi bo dajal —
najljubši general!

Jožef Čonč, nadučitelj.

Novoletni pastirski list avstrijskih škofov.

Za novo leto so izdali avstrijski škofje
času primeren skupen pastirski list. Tu
predajemo njegovo vsebino.

Na Genezareškem jezeru je Jezus
umiril vihar in vodovje. Tudi v sedanjem
vojskinem viharju nam bo dal mir. Kakor
takrat apostolom, tako kliče sedaj nam:
»Kaj ste boječi, maloverni?« Treba nam
je v teh hudih časih žive vere, trdnega
upanja in veliko ljubezni.

Naše življenje je podobno potovanju
po temni pokrajini. Vera je luč, ki nam
kaže skozi temo pot v večnost. V tej luči
ne vidimo vsega popolnoma jasno. So v
življenju skrivnosti, ki nam jih tudi vera
popolnoma ne pojasnjuje. Šele na sodnji
dan nam bo postalo vse jasno.

Motijo se tisti, ki cenijo vero le po
tem, kako pospešuje posvetni napredek in
zemeljsko blagostanje, in hočejo, da bi jim
bila Cerkev le nekaka zavarovalnica proti
nezgodam in Bog nekak sluga, ki ga po-
kličemo, kadar ga potrebujejo. Taki ljudje
sedaj zabavljajo zoper Boga, Cerkev in
duhovnike, in če bi jim Bog danes prinesel
mir, bi ga kleti, kakaj tega prej ni naredil.
Tako je bilo vedno: vsega zla mora biti
kriv Bog in sveta vera. Že pred 1700 leti
je zapisal Tertulijan: »Pagani trdijo, da so
vsake javne nezgode, vsake ljudske ne-
sreče krivi kristjani. Če se reka Tibera
vzdigne do obzidja mesta Rima, če v
Egiptu Nil ne poplavi zemlje, če potres
potrese zemljo, če zavlada lakota ali kuga,
vse kriči: »Kristjane levom!« Pa ravno
sedanja vojska je pokazala, kako neopra-
vičeno je to divjanje proti Bogu in Cerkvi.
Saj priznavajo povsod, da zlasti vera in
zaupanje v Boga daje našim junakom moč,
da vztrajajo v strelnih jarkih, in ljudstvu v
zaledju tisto potrpežljivost, s katero pre-
naša vsa vojna bremena. Kje bi bila sedaj
naša domovina, ko bi je vera ne držala
pokoncu?

Veliko jih je, ki Bogu očitajo vojsko.
Bog je pravičen. K pravičnosti pa spada
tudi kaznovanje. Pa naj kdo reče, da člo-
veški rod ni zaslužil biti kaznovan! Saj se
je vendar že povsod kar javno bil boj proti
Bogu in njegovim zapovedim. Kazen za
splošno spridenost pa mora biti splošna:
zato moramo vsi trpeti. Zato ne delajmo
Boga krivega vojske, ampak trkajmo na
svoje prsi in molimo »mea culpa«. Družin-
sko in javno življenje je bilo ponekod že
bolj pagansko kakor krščansko. Skrbimo,
da postane zopet krščansko.

Sicer je pa med svetom še mnogo
dobrih kristjanov, katerih čednosti so se v
zadnjih letih kazale v raznih dobrih delih.
Sedaj morajo tudi ti trpeti, navadno še več,
kakor trpé brezbožneži. Njihovo trpljenje
je pravna daritev za hudobije sveta, ob-
enem pa tudi vir zaslužnja za nebesa.

Posebno nespametno in bogokletno je

govorjenje: »Zakaj Bog ne naredi konca
temu krvavemu klanju?« Pred vojsko so
trdili, da jim Boga ni prav nič treba. Mo-
derna kultura bo prinesla človeštvu neiz-
meren napredek in večni mir. Ko pa je ta
kultura brez Boga namesto večnega miru
prinesla najstrašnejšo vojsko in namesto
napredka najsurovejše barbarstvo, sedaj
zahtevajo od Boga, naj on poseže vmes
njim na ljubo, ki so ga pahnili z vladar-
skega prestola. Kaj pa naj vendar Bog
stori? Ali naj pošlje svoje angele z nebes,
da posežejo v boj? Ali naj stori čudež?
Saj so vendar učili, da čudežev ni! Ali naj
vzame sovražnim vladarjem in ministrom
prosto voljo? Kdo ne izprevidi, kako kri-
vično je, očitati Bogu, kar je zagrešila člo-
veška hudobija proti njegovi volji. Člo-
veški rod je leta in leta grešil proti Bogu;
za vse te brezštevilne grehe sedaj ta rod
sam sebe kaznuje.

Kakšne namene hoče Bog doseči, ko
je to vojsko pripustil, nam ni znano. Ven-
dar se lahko reče, da bo ta vojska — po-
dobna hudi bolniški operaciji — prinesla
v marsičem zdravje bolni človeški družbi.
Najhujša bolezen v človeški družbi je bila
nebržnost v veri in spridenost v npravnem
oziru. Ravno v tem se kaže že neko zbolj-
šanje. Države so splošno spoznale, koli-
kega pomena je zanje sveta Cerkev. Sveta
vera se je izkazala kot najkrepkejša opora
prestola, kot zmagovit prapor v boju, kot
vir prave domovinske ljubezni. Božje in
cerkvene zapovedi so prišle do večjega
ugleda. Prej so se norčevali iz cerkvenega
posta; sedaj zapoveduje država še stro-
žjega.

Če pogledamo v oba sovražna tabora,
vidimo v taboru naših sovražnikov veli-
kansko premoč. In vendar nas niso strli.
Ravno nasprotno: vsak nepristranski sod-
nik mora priznati, da je zmaga na naši
strani. Od Boga pričakujemo, da nam bo
dal tudi končno zmago.

Kako je bil brezbožni svet ponosen na
svoj napredek. Hoteli so biti veliki brez
Boga. Zidali so babilonski stolp. Stolp se
je podrl in je pokopal pod svojimi razva-
linami tiste, ki so ga zidali. Kaj je človek
brez Boga?

Iz groba, ki si ga je izkopalo človeštvo
s predrznim zaupanjem v svojo lastno moč,
bo zopet vstalo z božjo pomočjo. Mrmrnanje
in brezupno zdihtovanje se za kristjana ne
spodobi, pač pa zaupna molitev. Molitev
nam bo izprosila časten mir, če bomo mi
vztrajali v molitvi, bodo vztrajali tudi naši
vojaki v boju, in zmaga bo naša. Da bo pa
naša molitev bolj gotovo uslišana, ji pri-
denimo še svoje trpljenje, ki ga prenašajmo
potrpežljivo kot pokorilo.

Molimo in upajmo! Iz morja krvi in solza bo vstala nova Avstrija, polna moči in življenja, in trajen narodni mir bo zavladal v njej. Katoliška vera je ustvarila Avstrijo, katoliška požrtvovalnost jo bo vzdržala in ohranila.

Strašno sovraštvo je vzplamtelo med narodi in gori kakor vse uničevalen svetovni požar. Kristjan pa ne sme gojiti sovraštva do nikogar, ampak mora ljubiti tudi svoje najhujše sovražnike.

Med vojsko se je bujno razraslo tudi mrzlo samoljubje, ki gleda le na svoj dobiček, če je ta še tako krivičen. Oderuhi v vojnem času so strašnejši kakor hijene na bojnih poljanah. Tisti, ki krivično draže živila in druge potreščine, so Judeži, pripravljeni za denar izdati svoj narod in svojo domovino.

Sovraštvo in samoljubju postavimo nasproti krščansko ljubezen. Ta ljubezen ne dela razlike med narodom in narodom, med bogatinom in revežem, med kristjanom in Turkom, ampak ljubi vse, tudi najhujše sovražnike. Krščanska ljubezen bo razdvojene narode zopet združila. In v domovini ima krščanska ljubezen najširši delokrog. Tja v najbolj sprednje bojne vrste nosi svojo tolažbo in v zaledju hodi po vaseh in mestih, po bolnišnicah in mrzlih, temnih kletih, kjer prebivajo najrevnejši človeški otroci, pa nasituje lačne in oblači nage, briše solze in leči srca in zdravi rane, dušne in telesne.

Kakor za vse drugo, tako je tudi za katoliško Cerkv ta vojska čas preizkušnje. Živimo tako, da bo Cerkve to preizkušnjo častno prestala. Naj se prepriča ves svet, da je bila tudi v tem najhujšem času kos svoji nalogi.

Kako je pri nas brez vas?

Predragi naši fantje in možje!

Vi ne veste, kako nam je po vas dolgčas! Povsod vas pogrešamo. Če sede opoldne družina skupaj k mizi ali zvečer k peči, vedno nekaj manjka do pravega veselja: očeta ni, ali pa Jožeta, Jaketa, Janeza ni; in večer je tih in žalosten, ker vas ni. — Pride nedelja in gospod na prižnico, pa žalostno pogleda na — prazno moško stran. Res je, da so ravno fantje včasih radi postajali pred cerkvijo, pa ko je pozvonilo in so zadonele orgle in pesni, so fantje pogasili »kube« in sneli klobuke, potegnili iz žepov sv. rožni venec in cela fara je bila zbrana pri sv. daritvi v goreči molitvi, pri božji službi in besedi. O srečni časi v domači vasi!

Sedaj se poizkušamo potolažiti, kakor pač moremo: namesto očeta molijo zvečer »naprej« sv. rožni venec ali Lojzek ali Trezika za očeta. V cerkvi se še bolj potrudimo, da bi bili prav zbrani in še bolj iskreno »molimo za naše brate, katerih ni tukaj«. Bog nas usliši, da bi bili kmalu zopet vsak dan vsi zbrani v domači, in vsak Gospodov dan v božji hiši!

Pa bojimo se za vas! Kadar udariš ob struno, ali zapoje v radosti ali pa zaplače v žalosti: tako so naša srca! Ko pridejo od vas poročila, zapoljejo naša srca vesele zahvalnice proti nebu, ali pa — zaplačejo tožne žalostinke, kakor so pač poročila. In kakor se vi skupno vojskujete in skup-

no trpite, tako tudi mi skupno nosimo izgube. Če v nedeljo z rosnim očesom in trepečim glasom g. župnik oznanijo, da katerega izmed vas ne bo več nazaj in da bo ta in ta dan za njega sv. daritev, takrat bi videli, kako ste nam dragi: pri zadušnicah je polna cela cerkev kakor ob nedeljah in ne samo mati, ali bratci in sestre, ali sirotke, ampak cela fara — moli. In če imamo kakšno slovesnost ali pobožnost n. pr. celodnevno čiščenje presv. Reš. Telesa, ali pri večernicah, vi niste nikoli pozabljeni. Vi delate za mir, mi molimo za mir. Tisto prelepo molitev, ki so nas jo naučili sv. Oče: »V stiski in sili vojske itd.« tisto molitev za mir že zna na Slovenskem vsak otrok iz glave.

Sedaj čutimo, kako ste nam dragi in zato se bojimo, če bi vas podrla kroglica!

Pa še nekaj drugega je, česar se še bolj bojimo. Še ni dolgo, da se je zgodil tale žalosten slučaj. Neka dobra in zvesta žena že dalje časa ni dobila od svojega moža nobenega glasu. Revica je veliko trpela. Že takoj, ko je bil mož odšel na vojsko, je skoraj omahnila pod težo skrbi in dolžnosti: gospodarstvo, otroci, skrb in žalost za možem. Toda živa vera in ljubeče srce je vse preneslo. Mož ji je začetkoma pogosto pisal in vsak tak dan je bil za njo in celo družino kakor praznik. Toda pisma so postajala vedno redkejša in mrzlejša in naposled čisto izostala. Kar zve, da je prelubi mož v tej in tej bolnišnici. Pokleknila je z otroki in najprej sveto in vneto molila, potem pa se je podala na pot. Ko pride v bolnišnico, ji pritrdijo, da je njen mož tu; toda ustrašila se je tistega čudnega pomilovalnega pogleda, s katerim ji je stražnik povedal za oddelek, v katerem leži njen mož. Ko dospje pred oddelek in pogleda napis, takrat se ji skoraj stemni pred očmi: bil je oddelek za najgrše bolezni. Bolečina jo je premagala, da je od same slabosti morala sesti na prag. Nato je začela krčevito jokati: »Nesrečna naša družina, jaz nesrečnica, nesrečni najini otroci.« To so šli povedat možu v posteljo. Ta se je surovo zasmel: »No, tudi temu se bo morala Micka privaditi!« Žena je vstala in odšla na dom, dosedaj zemljski raj, odsedaj živ pekel! Vidite, predragi nam možje in fantje, česa in zakaj se tako bojimo. Če bi tudi večnosti, če bi tudi sodbe ne bilo, pa je že na tem svetu strašen Sodnik: kako bo v družinah, ki bodo imele otroke bebbe po blaznicah in bolnišnicah, mož in žena pa vedno pri zdravniku. Ali je še mogoča na tem svetu hujša kazen?

Hudo je, če pride tužno smrtno poročilo: srca se skrečijo, zaplačejo in — molijo. Najhujše je, če pride kužno, grešno poročilo: srca se skrečijo, umolknejo in — se ohladijo.

Zveličar pa nas opominja: Ne bojte se tistih, ki umorijo telo, duše pa ne morejo umoriti: bojte se tistih, ki umorijo telo in dušo — za večno.

Bog obvaruj vas in nas!

Pozdrav z bojišča.

Hvala za list, ki prihaja tudi sem na bojišče. Beremo ga radi. Vam v pozdrav to pešem:

Ponoči.

Opolnoči! Na nebu zvezd je brez števila,
ki jih družijo, vodi božja sila;
ni luna zrla spora še.
Srce želi si gori mesto,
imelo tam bi srečo zvesto,
ki bi nikdar nehala se.

Na videz mir. Zapiha veter,
dreves vrhovi se za meter
priklanjajo v široki lok.
In vmes glasovi nekam čudni,
da se vzbude zemljani trudni,
ko čujejo ta smrten pok.

Še v tihi noči ni pokoja,
glase se divji vrišči boja:
Hura! Naprej! Na nož!
Spreminja v ogenj, v dan se tema;
zre tužno doli luna nema,
kjer sto in sto umira mož.

Zdravstvujte!

Jos. Rajšek.

Dva pozdrava na bojišče.

Iz neke naše bolnišnice se odpira lep razgled na gore. Bilo je neko zimsko jutro. Sivi oblaki so ležali nad zemljo, zdelo se je, da je zemlja odeta v mrtvo spanje, v mrzlo žalost, prava podoba sedanjih težkih časov, ko obliva človeška kri naša polja in poljane, naše gore in doline, ko rdeča gorka kri mrzle skale. Sivi oblaki so viseli nad zemljo — le nad gorami se je vil ozek pas jasnega neba. V jutranjih urah pa so zablesteli naše s snegom odete gore v solčnih žarkih. Krasen pogled! Zdelo se je, kakor bi bil to prizor iz drugega sveta, iz drugega življenja, radosti in veselja polnega, in zdelo se je, kakor da te s solčnimi žarki obdane gore pošiljajo pozdrav iz drugega sveta na našo s sivimi oblaki žalosti odeto zemljo. V istem času se je v neki sobi naše bolnišnice, kjer so ležali sami težko ranjeni vojaki, darovala daritev sv. maše. Pritajeni vzdihni boleti, hudo trpljenje izražajoči stoki so se tu in tam slišali v sobi. Podoba človeškega trpljenja, podoba človeškega gorja, podoba nesreče človeških otrok. Sedaj se je obrnil masnik po svojem obhajilu pri oltarju. V rokah je držal sv. hostijo. »Glejte Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta,« obraz naših junakov so se obrnili na oltar, vzdihni so potihnili, glave so se sklonile, skozi mračno žalost v bolniški sobi je zasvetilo Solnce, Kristus, tolažnik ubogih, prinesel je bolnikom in ranjencem — pozdrav iz nebes. In šel je Tolažnik od postelje do postelje k vsakemu vojaku, vojaki pa so prejimali v svoje srce Tolažnika in marsikateremu je zasvetila na očeh solza ljubezni, udanosti, srčne zadovoljnosti, duhovnik, ki je bil srednik med Kristusom in vojaki, je videl te solze. Kako lepo sta soglašala tisto jutro prizor v naravi s prizorom v bolniški sobi.

Pričeli smo, dragi vojaki, novo leto. Krvavo leto se je končalo in novo leto se je pričelo v znamenju boja. Naše misli hite vedno k vam, vi ste sedaj prvi, ki ste zapisani v našem srcu, vi prvi, ki ste predmet naših skrbi, naših prošelj, naše ljubezni in naših molitev. Vi nosite že toliko časa vsó težo težkih dni, trpljenje trpljenja polnih časov, vi občutite v prvi vrsti

vse sovraštvo naših sovražnikov. Kako ste vi potrebni ljubezni in hvaležnosti polnih pozdravov. Zato vam želimo, da bi vas v tekočem letu vedno spremljal dvojni pozdrav: pozdrav iz nebes in pozdrav iz domovine. Pozdrav iz nebes, kot so ga bili deležni vojaki ono jutro v naši bolniški sobi, tolažbe, moči, poguma in okrepčila iz nebes od našega Odrešenika. V težkih časih je nevarnost velika, da si poleg težav sam prostovoljno nakopljete najhujšo nesrečo, namreč da se oropa blagoslova in pomoči božje. V dobi, ko tako dolgo trajajo trpljenja polni časi, izginja iz marsikaterega srca zaupanje na dobrega Boga, nekaj megla zastre človeku pogled, da ne vidi nobene tolažbe, in marsikatero srce s strahom, razdvojeno vprašuje: »Ali nam dobri Bog ne bo pomagal? Ali ga ni več — Boga ljubezni? Zakaj je obrnil pogled proč od nas? Zakaj ne vidi toliko gorja, toliko solz, toliko sirot, toliko nedolžnih otrok, ki zaslonj stezajo svoje roke po očetu, ki ga ne bo nikoli več nazaj? Da, zakaj se ne usmili nedolžnih?« Da, ta vprašanja silijo v človeška srca! Toda, Bog ljubezni še živi! Nam se težko zdi spraviti v soglasje nauk o neskončni ljubezni božji z velikim trpljenjem, ki vlada med človeškim rodом v dolini solz. Toda svetniki, ki so se s svojim življenjem najbolj približali Bogu, oni so pa znali ceniti trpljenje, da, tako visoko so ga cenili, da so se šteli srečnim, ako jih je Bog obiskal s trpljenjem, tako visoko so se povzpeli, da je n. pr. sv. Terezija celo prosiła: Gospod, trpeti ali umreti, umreti ali trpeti. Spomnimo se na številne čete mučnikov, ki so veselega srca sprejeli najhujše muke. Toda svetnikov gotovo ne moremo šteti med grešnike, v tem pomenu kot mi danes štejemo med grešnike slabe, brezbožne ljudi. Veliko bolj jih moramo šteti med ljudi, ki si sami niso zaslužili trpljenja, pa vendar so morali trpeti. To jih ni begalo v njihovi veri, v njihovem zaupanju v Boga ljubezni, predobrega Očeta v nebesih, celo utrjevalo jih je in večalo njihovo zaupanje. Postavili so se namreč na edino pravo versko stališče. Kjerkoli bi va človek, je tudi trpljenje zraven vsa ti sočutja, kar živi človek tu na zemlji, od onega trenutka, odkar je zapravljen raj. Kristus je tudi rekel: Kdor hoče moj učence biti, naj vzame svoj križ na rame in naj hodi za menoj. Trpljenje torej ostane — saj ravno vera imenuje zemljo dolino solz, a ravno trpljenje Bog v svoji neskončni ljubezni dopusti, da nas po njem vodi v večno plačilo, da nas po trdem boju vodi k večni zmagi, da nas po bridkih skušnjah pripelje k večnemu veselju. Kako nesrečen mora biti pač brezveren človek, ki mora tudi trpeti, če ne na zunan, pa mnogokrat bolj v svoji duši, pa ne more za to pričakovati nobenega plačila. Vernemu človeku pa ravno vera olajša njegovo trpljenje, saj vam je znan tisti večno lepi izrek v sv. pismu, da noben las ne pade raz človekovo glavo brez volje božje. Kristus nam nositi križ s tem, da nas bodri, da nam briše solze in znoj trpljenja, da nam kaže proti vrhu: Do tam še nosi svoj križ, potem ti ga bom odvzel in dal ti bom namesto križa krono plačila na tvojo utrujeno glavo, obrisal ti bom solze in kraljeval boš z menoj v večnem življenju. To je pridiga, si boste mislili; toda vojaki, saj

jih slišite malo in v tem času nam je potrebno, da si zberemo misli, ki nam jih daje vera o trpljenju. Bog vodi po trpljenju v večno plačilo. Nikdar mi ne bo zginil iz spomina nek božični praznik, ki sem ga preživel sedaj v vojski. Težko ranjen 20 let star vojak je ležal v teh praznikih ob bojišču daleč proč od doma. Trpljenje se mu je bralo raz obraz. Pred svetim večerom je poklical vojaškega duhovnika. Povedal mu je: O koliko časa nisem bil pri spovedi, brez vere sem živel, a sedaj bi rad opravil spoved. Kako blažen, srečen in vesel je bil, dasi ob robu groba, daleč od doma, v hudih bolečinah, potem ko je prejel sv. zakramente. Da, vojaki, Bog vodi po trpljenju v večno plačilo. Nikdar tudi ne bom pozabil nekega družinskega očeta, ki je umiral ob gališki fronti. Doma polno otrok, ki so željno pričakovali njega, on pa je umiral daleč od njih. Nihče ga ni mogel potolažiti, Kristus pa mu je prinesel pozdrav iz nebes: kako miren in blažen je zaspal oni družinski oče. Marsikateri vojak si je pri tem trpljenju zaslužil večno življenje, ki bi si ga morda drugače nikoli ne bil zaslužil.

Vam, vojaki, želimo, da bi se vsi vrnili in da bi vas Bog v tem težkem času podpiral z blagoslovom. Da bi tudi vi bili deležni pozdrava iz nebes. Molite v vam ga bo prinesla, če ne boste pozabili nanjo, s v. m. a. š. a., če se je boste udeležili, kadar bo prilika, zlasti pa sv. zakramenti. Nekaterim je malokdaj mogoče prejeti sv. e. z. a. k. r. a. m. e. n. t. e., vendar pa moramo reči, da je enkrat ali drugič vsakemu mogoče. Da bi vsaj tako priliko porabili. Nek vojni kurat je pripovedoval, da nekateri z velikim veseljem prihitijo in se poslužijo take priložnosti, drugi pa so mnenja, da v vojski ne morejo sploh grešiti in jim zato tudi ni treba prejemati sv. zakramentov. Kako napačna misel. Taki nočejo sprejeti najboljšega tovariša, najljubšega tolažnika, svojega Odrešenika. Splošno pa je resnično, da je le malokrat dana prilika poslužiti se svetih zakramentov. V tem slučaju pa imamo vendar še en pripomoček, da si pridobimo božji blagoslov. Ta pripomoček je popolno kesanje. Ko bi mi vsaj včasih pomislili na neskončno ljubezen božjo, na smrt Gospodovo, prestano iz najbolj nesebične ljubezni do nas, na to, da nas Bog vsak trenutek vodi kot najbolj ljubeči Oče s svojo božjo roko skozi vse nevarnosti, in ko bi pomislili, kako smo mi včasih res nehvaležni nasproti njemu in bi se v našem srcu porodila plemenita misel in odkritosrčna beseda: Oče — odpusti, žal mi je, da sem večkrat tak — tako nehvaležen, da te žalim, pa bi imeli popolno kesanje, to zlati ključ od nebes, ž njim bi odprli nebesa, iz njih pa bi se razlil blagoslov in pozdrav Očetov do s križi in težavami obdane, ubogegega človeka, do nas usmiljenja vrednega otroka. In Bog bi položil svojo roko v našo in bi nas peljal. Kam? Kamor je njegova volja, vendar nikdar v našo nesrečo, v naše pogubljenje. Ko bi tako storili, bi Bog štel naš znoj, naše težave, prečute noči, nevarnosti in pozdrav za pozdravom bi lil iz najbolj ljubečih ust, iz najbolj usmiljenega, najbolj plemenitega Srca, od Boga samega in bi storil naša srca velika in močna, da bi brez skrbi prepustili vse svoje živ-

ljenje božji previdnosti. Tak pozdrav vas spremljaj, dragi vojaki, do konca.

Poleg pozdrava iz nebes pa naj vas spremlja vedno tudi pozdrav iz domovine. Spomin na dom — kako blažen je za človeško srce. Opozarjam vas samo na članek v današnjem »Pozdravu iz domovine«: »Kako je pri nas brez vas.« Ne izmišljen, resničen dogodek je opisan v tem članku. Ta dogodek govori več in pove veliko več, kot še tako izbrane besede. Res je, svet, ljubezni poln spomin na dom je nekaj angel varih, ki nas v tujini varuje propada in greha. Kakor hitro pričnemo pozabljati na dom, na starše, na ženo in otroke, je to že nevarno znamenje, da v našem srcu ni vse v redu. Zato pišejo dobri vojaki o velikem veselju, ki jim ga napravi pismo ali pa tudi le kratka kartica z doma. Zato nosijo pisma vrlih vojakov-sinov vedno naslov: Predragi ali preljubi starši, že iz tega se vidi ona odkritosrčna, zlata vez ljubezni, ki veže sina-vojaka na dom. Zato vprašuje v vsakem pismu oče-vojak, kako gre malemu Francku, Janezku, Miciki ali Reziki itd. Za vsakega najmanjšega otroka skrbno vprašuje, naši domači pa se solznih oči vesele te prelepe ljubezni, ki jo kaže skrbni oče; saj ravno ta ljubezen kaže njegovo plemenito, očetovsko ljubezni polno srce, hkrati pa mu daje najlepše spričevalo, kako dober in blag da je ostal v tujini med vojaki. Ljubezen in svet spomin na domače, na starše in družino, naj vas spremljata. Da bosta pa ljubezen in spomin na nas ostala, zato vam pošiljamo neprestano pozdrave iz domovine, plesti hočemo z njimi nit in iz niti močno vez, ki naj vas veže na dom, da ga ne boste pozabili nikdar, kjerkoli se boste nahajali, da vam bo naš dom zapisan globoko v srce, v katerikoli nevarnosti se boste nahajali.

Vojaki so v tem času v tujini tudi spoznali vrednost in dragocenost doma. Očete, ki hrepenijo po svojih družinah, in sinovi, ki žele k svojim dragim domačim, so sedaj spoznali, kaj jim je družina, kaj so jim domači. Naj bi to spoznanje ostalo, da bi se, ko se bodo vrnili domov, z vse bolj močno ljubeznijo oklenili družinskega življenja, da bodo po dolgem trpljenju v njih našli svoj mir, srečo in ljubezen in po njih božji blagoslov. Nebo naj to prošnjo podpira po molitvah naše domovine.

Kaj bo z invalidi?

Med onimi, ki jih je svetovna vojska najbolj onesrečila, so gotovo invalidi, vojaki, ki so izgubili roke ali noge ali drug, za delo neobhodno potreben telesni ud. Nesrečne so res družine, ki so obubožale vsled hude draginje, pa to se bo znabit še popravilo. Odprlo se bo delo, zaslužka bo veliko, draginja bo ponehala. Sirotne bodo ostale vdove, ki jim je padel mož, opora družine, in jim zapustil nepreskrbljenih otrok. Tudi te si bodo opomogle. Dobivale bodo pokojnino, nekatere se bodo vnovič omožile in otroci bodo doraščali in si služili sami kruh. Nekaterim se najbolj smilijo vojaki, ki so padli. Pa se zdi, da so invalidi skoro še večji siromaki. Oni, ki so obležali mrtvi, so kmalu prestali bolečine, nekateri v trenutku, dočim invalidi

trpé in bodo trpeli celo svoje življenje. Popreje mlad fant, korenjak, zdrav, močan, povsod priljubljen, sedaj pa brez rok, slep, nikamor ne more, delati ne more, in tak bo ostal vedno: ali ni to bridko! Ni čuda, da si želi ta ali oni, da bi bil mrtev obležal na bojišču.

Kaj bo z njimi? V prejšnjih časih so dobili lajno, pa so hodili od hiše do hiše in prosjčili. Ali bi naj bilo sedaj enako? To bi bilo pač krivično, umazano, nehvaležno, nečloveško. Ničesar niso zakrivali, najbolje svoje moči so dali državi, se žrtvovali za druge, sedaj naj pa prosijo za božjo voljo miloščine. Grdo nehvaležno bi se izkazala država, če bi jih pustila brez zadostne pomoči. Kako bi jim moralo biti hudo, ko bi videli, da so vsem le v nadlego, le vsiljivci, da se jih vse ogiba, jim vse želi le smrti. Ne, tega ne sme biti! Država jih mora zadostno oskrbeti, jim osladiti življenje, kolikor more. Do tega imajo pravico.

Pišejo o vojnih domovih, ki jih bo zgradila država po deželah, kjer bodo našli invalidi gostoljubno streho, kjer bodo preskrbljeni z vsem za celo življenje. To jim gre vsekakor. Seveda bi to ne bilo še vse. Preskrbljeni bi bili telesno, pa ne tudi duševno. Država kot taka bi dala živčev, manjkalo bi pa še ljubezni, tolažbe in pa zagotovila, da niso nadležno breme, ampak ljubljenci, ki se jim ustreže, kjerkoli in kakorkoli je to mogoče. To šele bi jim osladilo življenje. In to bi dala le Cerkev, ki jo preveva duh božje ljubezni. Le ona hrani v sebi moč, utešiti tudi srca, jih potolažiti in jih storiti zadovoljne in vdane v voljo božjo. Zato bo morala povabiti država tudi Cerkev k sodelovanju. Morala bo oskrbeti dušno pastirstvo po teh zavodih in poklicati znabiti redovnice v postrežbo. Tako bo preskrbljeno za cele invalide, duševno in telesno.

Nihče pa naj bi več ne omenil misli, ki jih je domislil brezumni učenjak Ernest Haeckel v knjigi, izdani leta 1915. Tu namreč svetuje v imenu hvalisane človekoljubnosti državi, naj bi spravila s sveta take, ki trojijo sami in so drugim v nadlego (invalidi, neozdravljive bolnike) s tem, da bi jih na umeten način umorila. Dala naj bi jim namreč po zdravnikih takih zdravil, da bi počasi, pa gotovo in brez bolečin izhiral in umrl. Tako bi bili sami rešeni trpljenja in bi drugim več ne delali nadleže.

Tak umor je pravi umor, prepovedan v peti božji zapovedi, in zato nikdar dovoljen. To kaže jasno, kam pride človek brez vere. Pa tudi sila žali vsako sočutno srce. Kaj si vendar more misliti tak nestrečnik, ko bere take nasvete. Po sili se ga hoče iznebiti. Še živeti mu več ne privoščijo. S smrtjo mu vrača narod trpljenje in muke, ki jih je bil prestal radi njega. Tako naziranje pač ni človeško. Zdi se, da nastopajo časi, kakor beremo o starih narodih, ki niso poznali krščanske vere, n. pr. Rimljani in Grki, ki so izpostavljali bêtežne in slabotne otroke precej po rojstvu in jih pustili psom v hrano ali pa umreti od lakote.

O, ne! Junaki, ki so se žrtvovali za domovino, morajo naiti in bodo tudi našli v domovini odprte roke in hvaležna srca.

»Dol. Novice.«

Cesar pri slovenskem pešpolku štev. 17.

Naši slovenski vojaki so se v tej dolgi svetovni vojni na vseh bojiščih s svojo hrabrostjo in junaštvom izredno odlikovali. Sedanji naš cesar, preje več časa poveljnik nekega armadnega zbora ob Soči, pozneje pa poveljnik III. armadnega zbora za časa naše ofenzive na Tirolskem, je dodobra izpoznal naše slovensko ljudstvo in slovensko vojaštvo, njegovo vročo in iskreno ljubezen do vladarske hiše in do svoje ožje in širše domovine. Zato je cesar tudi izredno odlikoval Slovence, in sicer s tem, da je imenoval Svojega najstarejšega sina imejteljem junaškega slovenskega pešpolka št. 17, hrabri lovski polk št. 20, pri katerem služijo deloma kranjski, deloma pa primorski Slovenci, pa je za njegovo junaštvo izredno pohvalil. V drugi polovici meseca januarja t. l. se je mudil naš cesar na Tirolskem, kjer si je ogledal tamošnjo bojno črto. Pri tej priložnosti pa ni pozabil Slovencev, junaškega »Cesarjevega pešpolka št. 17«, ampak ga je obiskal. Cel pešpolk je defilirал pred svojim Najvišjim poveljnikom, katerega ni mogel vsled njegovega sijajnega nastopa prehaliti.

O tem cesarjem obisku piše četovodja Miha Rozman, doma iz Hribov, občina Lancovo, ki služi pri cesarjevem pešpolku št. 17, domačemu županu gosp. Dorniču naslednje zanimivo pismo:

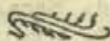
Danes, 17. januarja 1917, smo imeli slavnostni dan, ko je prišel naš presvitli cesar pogledat sinove ljube kranjske dežele. Ponosno je stala »Cesarjeva pehota« pred svojim Najvišjim gospodom in vladarjem, odkrito, pogumno je zrla vanj, polna spoštovanja in največje pokorščine. Stopal je od vojaka do vojaka, od častnika do častnika, vpraševal raznotere stvari: od kje je doma, kako je na njegovem domu, kje je dobil odlikovanje, vse podrobnosti. Tako je šlo po vrsti od enega do drugega. Dospel je tudi do mene, vprašal, kaj sem v civilu, kje sem doma, vprašal je tudi, kje sem dobil odlikovanje, vse tako lepo po domače, v slovenskem jeziku. Govoril je z nami res, kakor se mora s kranjskimi Janezi.

Tako je pregledal vse junake naše in pohvalil, da kar je še pregledoval, do danes ni našel polka, ki bi bil prestal toliko težkih dni in se tako hrabro odlikoval, kakor pešpolk »Cesarjevič«. Posebej je še enkrat izrekel priznanje našemu vrlemu poveljniku in mu čestital k vodstvu hrabrih junakov na bojišču.

Presvetli vladar se je poslovil od nas z besedami: »Kranjski fantje, kakor ste bili do danes zvesti domovini, tako ostane še znanprej!«

Zaorili smo: »Živio! Ura!«

To Vam sporočam, da boste tudi doma vedeli, kako sam presvitli cesar ceni kranjske sinove. Mi Slovenci smo ponosni na to, pa tudi cela kranjska dežela je lahko ponosna na čast cesarjevega pešpolka št. 17. Živio slovenski cesarjevič pešpolk št. 17!

Za vseslovensko kmetijsko družbo.

Uradno glasilo kranjske Kmetijske družbe, »Kmetovalec«, priporoča ustanovitve »Vseslovenske kmetijske družbe«. Celotno zadevo hoče vzeti v roke kranjska Kmetijska družba ter združiti v svoji gospodarski organizaciji vse Slovence, nuditi jim strokovno izobrazbo in skrbeti, da bo naš slovenski kmet tudi na skrajnih mejah naše slovenske domovine deležen sadov te naše kmečke organizacije. Tako je tudi prav! Po vojski nas čaka ogromno dela posebno na gospodarskem polju. Tu pa bo imel tudi naš kmet besedo. Seveda tisti, ki bo bolj izobražen, bo tudi več dosegel. Zato bo naloga nas vseh, da širimo izobrazbo med našim ljudstvom, ki se pa da doseči le na ta način, da beremo strokovne liste in knjige. Vse to se je pri nas zelo zanemarjalo. Poučne knjige za kmeta, ki jih izdaja »Družba sv. Mohorja«, ostanejo navadno neprebrane; trgajo jih otroci in končno se jih vrže v peč. Koliko zlatih naukov je v teh knjigah! Nadalje imamo tudi strokovne liste, n. pr. »Kmetovalca«, »Slov. Čebelarja« in »Slov. Sadjarja«. Seveda koliko naročnikov ima kateri izmed teh listov, to je drugo vprašanje, in ravno po številu naročnikov se more ceniti tudi zanimanje naših kmetovalcev za umno in napredno gospodarstvo.

Vojska bo minula. Zato pa s predsedki v kot, vsak naj se zaveda svoje naloge, posebno pa kmet, ki je steber države. »Vseslovenska kmetijska družba«, v katere taboru bo združen naš slovenski kmet, pa bodi pozdravljena!

Dopisi.

Pozdrav slovenskih vojakov.

Z veseljem smo prejeli »Pozdrav iz domovine«, saj priča o dobrih srcih v domovini, ki hvaležnega srca hočejo lejsati nam težke ure, v katerih smo mi najbolj prizadeti. Bog Vam povrni, plemenite srca!

Gotovo je to predvsem delo naših ljubih dušnih pastirjev, ki jih skrb za naše duše priganja, da na ta način morejo vršiti apostolsko delo med nami, v kolikor ga ne osebno kot požrtvovalni vojni kurati. »Pozdrav iz domovine« naj bi bila vez dušnih pastirjev z nami, saj nam je ta vez koristna, da, nad vse potrebna. Želeli bi, da bi se dušna vez med nami bolj krepila tudi nimenim potom.

Predstavite si vojaka, zapuščenega, zanemarjenega, ločenega od doma in od vsega, kar blažilno vpliva nanj. In njegovo srce sčasoma otoni, omrzne in ne meni se več za topla čustva vere in v bridkih urah si išče tolažbe le v pijaci. Pijača mu nadomestuje molitev, le v tej vidi uteho žalostnih dni. Ta otonelost in brezbržnost ima dostikrat za posledico — brezverje. Vsakdanji slučaj (če se sme to sploh imenovati slučaj) dokazujejo to.

Gotovo ta resnica teži vsakega skrbnega dušnega pastirja, ki so mu mar njegove razkropljene ovčice. Vem pa za sredstvo, ki bi marsikoga odvrnilo od te nesreče, drugi bi se zopet zavedel žalostne

ga stanja in hvaležnega srca bi se zahvalil dušnemu vodniku za skrb in brigo tudi v takih razmerah.

Skusil sem sam to, pripovedovali so mi tovariši, s kakšnim veseljem in ponosom so prejeli od domačega župnika kartico, pisemce. Pravil nam je tovariš: »Dobil sem pismo od našega župnika, z drhtečo roko sem ga odprl in spoštljivo sem prebiral vrstice, pa še enkrat in še večkrat, da bi jih ja vtisnil v srce. In mehko in prijetno je bilo tisti dan; težave so tako minule, da jih niti čutil nisem, saj me je ves čas prevevala misel: »Poglej, niso me pozabili! O kako so dobri ta naš gospod! Dober hočem ostati tudi jaz, dober priti domov!« Pa sem se pripravljaj za odgovor, kaj jim odpišem. Povem jim vse, kar teži srce in duha, in kmalu bo zopet odgovor tukaj. Dobri Bog ti ohrani blagega duhovnika, da bo še dolgo mogel vršiti angelsko delo rešitve iz kremljev satana in njegovih pomočnikov.« Poslušali in blagorajali smo fanta in želeli tudi mi to srečo. Zato Vas prosimo, dragi vodniki naših duš, spomnite se nas tuintam s kako kartico, kajti par izpodbudnih besedi doseže včasih svoj namen prej kot najlepši govor. Razmere, v katerih živimo, nas silijo, da stopimo s to prošnjo pred Vas. Vemo, da je ne boste odbili, saj je Vaše veselje lajšati gorje in prav svetovati v času preskušnje. Z Vašo pomočjo upamo zmagati tudi dušnega sovražnika, ki sedaj nikakor ne počiva, žalibog žanje bogato žetev nesrečnih žrtev... Saj smo še vedno Vaše ovčice in predvsem pričakujemo Vaših bodril in naukov sedaj, ko smo odtrgani od doma in Vašim skrbnim očem, podvrženi pa svetu, ki neprestano deluje na to, da se vez med domom in nami tanjša in nazadnje izgine. Kdor si ohrani vero, ta si bo ohranil tudi pravo ljubezen do doma. Prišli bomo domov, z nami pa tudi nesrečniki, ki so izgubili vero, in njih ljubezen do doma bo kvarna in vsem škodljiva, kajti napolnjeni s krivimi in napačnimi načeli, ki so se jih navzeli v tujini, bodo škodovali sebi in nam. Če pa Vi skušate nas z gorkimi besedami obiskavati, koliko slabega prepričate, rešite na blodečo dušo dvomov in ji pokažete edino pravo pot resnice. Navsezadnje smo bolj ko kdaj na Vas in zato prosimo Vaše naklonjenosti in skrbi ne samo po časopisih, ampak tudi do vsakega posameznika. Nešteti molitveniki, rožnenci, svetinice itd. pričajo o Vaši skrbi, katero Vam Bog povrne, plemenita srca! Zato ne odrecite še te prošnje, ki jo ponavljamo mi in v imenu naših nesrečnih bratov, ki so zgrešili pravo pot in zašli na lažno pot pogubljenja. Iz naših duš napravite vosek, v katerega vtisnite pečat Jagnjetov in pečat božje ljubezni.

Slovenski vojaki v Judenburgu.

Trpečim srcem svete tolažbe.

In spet se mi življenje bliža
puščobno, kot iesenski dan,
pot trnjeva, pot križa...

Vide.

Trnjevo pot, pot križa imenuje pesnik vojakovo življenje. In to mora biti že res, kajti pesnik, ki je to zanel, je sam izkusil, kaj je vojska. In vi, predragi junaki, ki vam je odločenega tako obilo trpljenja, ali se spomnite v tem trpljenju tudi na nebeške

ga Trpina, ki je tudi imel križevo pot na goro Kalvarijo? Junaki! On je bil Trpin, kakoršnega svet še ni videl. On je pa obenem tudi nebeški Tolažnik trpečim.

Kdo nam je na svetu dražji kakor vi, ki ste iztrgani nam iz naročja. A iz trpljenja vam ne moremo pomagati. Zato vas pa tem večkrat priporočamo nebeškemu Trpinu. Pa tudi vi sami, kadar ste v trpljenju, nikar ne pozabite nanj. Dan za dnem vas tarejo skušnjave, skuša obup ali spomin na Gospoda, s trnjevo krono vas bo osrečil, potolažil. On, ki je tolažil žalujoče žene, bode tolažil tudi vas. Ko vas tare domotožje, ko vas navdaja bridki spomin na drage, spomnite se, da je tudi On bil pregnan iz domovine, da je bil zapuščen od svojih. Pa ravno Ta, ki je sam prestal največ trpljenja, obeta pomoč trpečim.

Nimaš jih, svet, skrbi tako črnih,
ni je, Adamov sin, ni je bolezn
da ne preženeš jih, ne preboliš
če se okoplješ v moji ljubezni.

Nimaš solza jih, solzna dolina,
da jih moj dihaj ne posuši,
nimaš je rane, da je ne izceliš,
če jo omije Rešnja kri.

Preljubi vojaki! V rano presv. Srca položite svoje težave in od tam dobite božje tolažbe.

M. Zakrajšek.

Pismo otrokovo vojakom.

Dragli vojaki!

Naj vam piše tudi učenec iz ljudske šole par vrstic. Mi šolski dečki večkrat mislimo na vas, kako se vam godi. Kadar je grdo vreme, kadar gre dež ali sneg in gledamo skozi okno šolske sobe, se večkrat kateri oglasi: »Uboji reveži naši vojaki, sedaj v strelskih jarkih!« Največkrat se vas spominjamo v molitvi. Po pouku, ko vstanemo k molitvi, nas gospod katehet večkrat opozore, koliko morate trpeti sedaj v takem vremenu in kako zaslužite našega sočutja in molitve, in potem zmolimo za vas angelovo češčenje ali kaj drugega. In takrat najbolj zbrano molimo, kadar molimo za vas. Tudi sv. obhajilo darujemo mnogokrat za vas. Prav radi smo zbirali za vas tudi za božične darove. To nas zelo veseli, da vam moremo napraviti kako veselje, še boli pa smo veseli potem, kadar nam piše kak vojak z bojnega polja. Vaša pisma zelo radi prebiramo. Mi bi zelo radi brali, ko bi kateri izmed vas pisal kaj v naš časopis »Angelček« ali »Vrtec«. Zanimalo bi nas, če bi brali kaj lenega o otrokih, ki ste jih videli v bližini bojišča ali morda na bojišču! Vsem vojakom mnogo pozdravov pošilja

Joško K....

Vera in vere.

Svetovna vojska je vse premetala. Premešala je tudi ljudi raznih plemen in narodov, raznih šeg in ver. Naši možje in fantje so tovariši razkolnikov, protestantov, mohamedancev. Tisti, ki so v Rusiji, žive med staroverci, morda celo med pogani, saj jih je v daljni Rusiji in Sibiriji še mnogo. A tudi mi doma imamo po mestih in vaseh vojake raznih narodov in ver,

nemške protestante, ogrske jude, bosenske mohamedane, srbske in ruske ujejnike, razkolnike. Mi opazujemo, kako ti ljudje žive, kako se vedo, kako molijo. In neredko vidimo, da je ta in oni, ki je krive vere, bolj pošten, bolj pobožen kot pa marsikateri naših. To bi utegnilo koga zbegati, češ, saj je vseeno, kakšne vere je kdo, povsod so dobri in slabi. Tako res govore zlasti tisti, ki ne marajo za nobeno vero. Da je kdo le pošten, prav jo, pa je dosti pošten je pa lahko, naj je te ali one vere, ali pa tudi nobene.

Tako govorjenje je malo prida in tudi ne odkriva posebne modrosti.

V vsakem človeku, to vemo, se po naravi meša dobro in slabo. Izvirni greh je v nas pustil slaba nagnjenja, ki nas vlečejo v hudo. A v naših srcih je zapisana tudi od početka božja postava, ki nam govori, kaj je dobro, a kaj slabo, in da moramo dobro delati, a slabega se varovati. Tako omahujemo Adamovi otroci med dobrim in slabim. Nekatere vleče bolj hudo, nekatere dobro. Zares dober sam po sebi nihče ni in ne more biti. So pa nekateri mnogo slabši kot drugi. Nekateri se takorekoč valjajo po blatu, drugi imajo vendar še neko naravno poštenje.

Taki Adamovi otroci prejmemo vero. Nekaj vere ima vsak. Saj tisti glas v vesti, ki ga nihče ne more popolnoma zaglušiti, je božji glas, potemtakem nekako glas vere. A ta vera pove premalo in da je premalo moči. Zato so ljudje vedno hrepeneli po božjem razodetju in božji pomoči. Bog se je res od početka razodeval. Nekaj tega razodetja živi v vsem človeštvu, a zatopljeno je in pomešano z zmotami in zablodami. V Kristusu smo prejeli polnost božjega razodetja, in katoliška Cerkev ga nam nezmotljivo hrani in oznanja. S Kristusom smo prejeli tudi božjo moč, da ne le vemo, kaj nam je storiti, ampak da tudi moremo. Ta božja moč se nam deli zlasti po zakramenth. Nekateri narodi so odpadli od Kristusa, drugi so zapustili Cerkev, a ohranili še marsikaj, kar so prejeli od pradedov kot dragoceno dediščino iz katoliške Cerkve. Tako imajo razkolniki še vsa zakramente, protestantje vero v Kristusa in sv. krst, mohamedanci to in ono iz judovstva, to in ono tudi iz krščanstva.

Kaj sedaj?

Nobenega dvoma ni, da je edino Kristusova vera, ki je čista in vsa edino v katoliški Cerkvi, zares prava, božja in zveličavna vera. Kristus je pot, resnica in življenje. To vemo vsi: če bi človek živel v vsem in po vsem po naukih sv. Cerkve in rabil pomočke, ki jih ona daje, da bi bil svetnik. Takih svetnikov nam predstavlja sv. Cerkev vrste in vrste, in taki svetniki žive še tudi med nami. N so v oltarjih, zakriti so pred svetom, a svetniki so pred Bogom. Marsikak krščanski mož, marsikatera krščanska žena, mati, dekle je v vrsti svetih božjih. Glejte! Izven katoliške Cerkve pa ni nikjer nobene vere, ki bi mogla človeka posvetiti. So tudi zunaj dobri ljudje, hvala Bogu, med razkolniki, protestanti, tudi judi in mohamedanci, a dobri so ne po svoji zmoti, ampak kljub svoji zmoti. Dobri so, ker se ravnaajo po naravni nameti in pa po tistih resnicah, ki so jih rešile njih vere iz prvotnega razodetja ali iz krščanstva. Luter je n. pr. zavrzel dobra

delo in dejal, da vera zadostuje, pa živi, kakor hočeš! Da bi protestantje po tem nauku živeli, to bi nastala med njimi prava Sodoma. A naravni čut se upira temu nauku in mnogo protestantov nevede živi katoliško, po katoliškem nauku, da se mora vera izkazati v ljubezni in dejanju.

To je tisto, na kar jih mnogo ne misli, ko vidijo slabe katoličane in dobre drugeverce. Mnogo katoličanov je slabih, a ne zato, ker so katoličani, ampak zato, ker ne poslušajo Cerkve in ne prejemajo pobožno sv. zakramentov, ker ne žive po zapovedih božjega duha, ampak po nagonih svojega mesa. In so tudi zunaj Cerkve dobri ljudje, a ne zato, ker so zunaj, ampak zato, ker je božje usmiljenje veliko, in božji nauk in njegova moč sega tudi ven ter nikogar popolnoma ne zapusti, ki je blage volje.

Kdor zares ve, kaj je narodom Kristus, kaj katoliška Cerkev, ta ne bo nikdar mti za trenutek omahoval, ampak bo vsak dan na kolenih hvalil Boga, da je katoličan. Seveda bo hotel biti res katoličan. Ne bo mu dosti ime, temveč bo hotel tudi iz resnice živeti! Njemu se pa bodo smilili tudi vsi, ki še ne poznajo Kristusa, ali če ga poznajo, ki so odtujeni od edinstva Cerkve. In čim boljši so, tem bolj se mu bodo smilili. Misli si bo, kaj bi bilo iz njih, ko so že po naravi in po bednih odlomkih resnice tako dobri, kaj bi bilo iz njih, ko bi mogli piti iz studenca resnice in življenja! Smilili se mu pa bodo seveda še najbolj tisti katoličani, ki ne vedo, kaj imajo, ki žive sredi božje milosti, a žive brez uma kakor živali, brez smisla za molitev, za cerkev, za sv. zakramente, zato pa brez življenja, brez moči, prepuščeni vsem nagonom poželenja. Smilili se mu bodo še zlasti sedaj v svetovni vojski, ko so taki slabi katoličani v strašno pohujšanje nekatoličanom in nekristijanom. Gorje meni, je dejal nekdanj sv. Pavel, če ne bom oznanjal evangelija! Gorje nam, moramo reči mi, če ne bomo živeli po evangeliju in tako s svojim življenjem svetu oznanjali Kristusa! (Po »Domoljubu«.)

Dajte nam nazaj slovensko Benečijo!

C. in kr. vojnodopisni urad izdaja v nemškem in madžarskem jeziku pisano glasilo z naslovom: »Avstro-ogrška vojna korespondenca«. V prvi številki prinša na čelu članek: K narodnostnemu principu — in izvaja tako: »Kot temelino načelo k sklepu miru poudarja zvezno časopisje vedno narodnostno načelo, to je z drugimi besedami, varstvo malih narodov. Koliko pomena ima to, nam je znano. V narodnostni plašč so zavite neopravičene zahteve, pri katerih se sklicujejo na splošne človeške pravice. Znano je, da bi Francoska in Italija po nemem dogovoru uveljavili radi le pri avstro-ogrskih državljanih, ki govorijo laški jezik, in čisto pozabljajo, da so tudi na francoskem »neodrešeni« Italijani. V tem vprašanju pa se bodeta obe državi, ki sta danes zvezani za žive in mrtve, seveda sporazumeli sami in jima danes svetovalec od naše plati nabhreže nikdovekaj všeč. Pač pa je naša dolžnost

opozoriti na dejstvo, da živi v laški pokrajini Videm dosti nad četrt milijona Slovencev, katerim laška vlada, nastopajoča za nezastarele človeške pravice, krati nalašč najprimitivnejše narodne pravice. To izdatno število Slovencev nima ne šol, v katerih bi se učili materinščine, ne more v svojem jeziku poslušati božje besede, nikar že, da bi smelo rabiti materni jezik pred uradi in sodišči. Njihovi bratje v jugozapadnih avstrijskih deželah uživajo te in še mnogo drugih pravic. Vseh je nekaj nad poldrug milijon. Ali ni tu ukaz pravičnosti, da se stremi po združenju onega dela malega slovenskega naroda, ki je pod laško vlado izročen počasnemu poginu, z večino označenega slovenskega plemena. In ker je ta v okviru avstrijske države dosegel svoj popoln razvoj po jeziku in značaju, bi se moglo tudi združenje izvršiti le pod avstrijsko vlado. V tem pogledu popravi mejo bi morali apostoli odrešenja zatiranih narodov pozdraviti z živim navdušenjem.

Pozdravljamo to blagovestje, te velike sanje o zopetnem združenju Slovencev v okrilju Avstrije narodov. Zaupamo, da bo prišel kmalu oni dan, katerega je vedno klical »Slovenec«, ko bo naše zmagovito orožje iztrgalo zahrbtnemu, dednemu sovražniku Slovencev in Avstrijcem zasedene naše slovenske kraje, našo Gorico, naša Brda, in priklopilo k našemu slovenskemu telesu iz težkega jarma rešeno slovensko Benečijo, naš najmanjši del. Pozdravljamo in verujemo v poslanstvo Avstrije narodov, Avstrije »nove«, o njenem novem duhu glede varstva pravic zatiranih in trpečih malih narodov.

Dajte nam nazaj slovensko Benečijo!

K članku korespondence c. in kr. vojnodopisnega urada dostavljamo:

Z odkrito radostjo pozdravljamo dejstvo, da je c. in kr. vojni tiskovni stan v prvi številki svoje korespondence, na najodličnejšem mestu, načel narodnostno vprašanje našega slovenskega naroda. Hvala leži smo mu na tem zanimanju za našo narodno stvar in gotovo da ni v vsem našem narodu niti enega posameznika, ki bi ne blagoslovljal tiste roke, ki bi pripeljala naše brate, kri naše krvi, z one strani Idrije in Nadiže v našo sredo, pod okrilje dvoglavega avstrijskega orla. Samo Bog daj, da bi se to zgodilo kdaj!

Kaj me je učilo kmetovanje.

(Prof. Ivan Dolenc.)

Eno pomlad in dve poletji sem preživel kot kmet na srednjevelikem gorskem posestvu, ki rabi za obdelovanje kakih šest pridnih, delavnih moči, od katerih pa je vojska vzela štiri. Moje delo je bilo enako kmetovemu, prav tako tudi hrana in vse življenje. Zora me je klicala na njivo, v gozd, na travnik, v mesto s konjem; noč me je dobila dostikrat še pri delu. Pekoče solnce me je samo priganjalo k večji naglici, češ: »Izrabi lepo vreme!«, dež ni dal skoro nikdar povoda za počitek. Bilo mi je do tega, da se obdržim med vojsko osirotelim otrokom dom, da jim oskrbim življenske pogoje ob času, ko ni bilo misliti na to, da bi se otroci prehranili s kupljenim živežem.

V tej vojski smo se naučili vsi nebroj rečnic, ki bi jih v mirnem času ne bili niti razumeli, da nam jih je kdo razlagal. Naj je bil kdo v tem času vojak, delavec, uradnik ali kmet, vsak bo imel v kroniki svojega življenja leta 1914.—1917. ali še dalje obdelana v posebnem poglavju. Jaz štejem dobo svojega kmetovanja med tako poučne mesece življenja, da sem mnenja, da se v tako kratki dobi nisem naučil še nikdar bolj potrebnih stvari kot sedaj.

Najprej gledam sedaj vse kmetovo življenje z bistrejšimi očmi kot poprej. Poč me pelje skozi polje. Vsaka njiva, vsak travnik, vsaka skladownica drv mi pripoveduje svojo zgodbo, živo vidim pred seboj hlapca, ki je vozil gnoj, orača, plevice, tudi kovača, ki je poostril osti na brani. Rast žita na njivi mi označuje prebivalce v hiši, preden jih vidim. Gospodarjeva težka noga in trda roka mi pravita povest o rabi se kire, vil, cepca in lemeža, o dnevih, ko ni bilo časa za počitek ne podnevi ne ponoči, ko je telo izvrševalo ob vročini in dežju težka dela, ki ubijajo prožnost udov; pripovedujeta mi o poletnih dnevih, ko ni časa, da bi si kmet opral s telesa znoj, prah, ki si ga je nabral na podu, gnoj, ki mu je pri delu v hlevu pustil sledove na koži in obleki, ko je 16 ur dolgi dan še prekratek, da bi mogel lepo opraviti svoje posle. Saj ima od kresa naprej vsak teden svoje opravilo, zamujena ura se ne vrne več; delo, izvršeno prepozno, povzroči, da te prehitijo čas tudi pri sledečih. In samo če ti gre delo gladko od rok, imaš od njega korist in veselje. Poznanje kmetovega življenja ti bo odprlo njegovo srce, ker ti bo upognjena postava seljakova klicala: Nihil fit sine causa!

Kmetov stan — najtežji stan! Skrb in delo dan na dan! Ubija se in trudi, da se v jamo zgrudi.

Odrlo se ti bo na kmetih tudi umevanje fantovega vriska in dekletove pesmi, kmetskega veselja in duhovitosti, pridnosti in bogovdanosti. Prišla je pomlad. — Kmetovega otroka ni čuvala sitna gospodinja v zatohli sobi, ni ga mučila skrb, kako se bo odrezal drugi dan v šoli; ni ga zadrževal mojster v tesni delavnici; tuji ljudje ga niso skušali asimilirati sebi, brez ozira na njegovo naravo in domačo vzgojo. Očetov gozd ga je pozdravljala v novi obleki, ptiček mu je pel na veji, muren pred luknjo in čebela na beli češnji, pod zaščito očetovo in materino je raste kot mlado drevo in se razvijal po stopinjah staršev, kakor ga je silila narava sama. Solnce in zrak sta mu dala vse na življensko pot, kar sta mogla. Kakor je za rastlino, aklimatizirano na naše podnebje, vsak letni čas pravi: pomlad jo obudi k življenju in obda z lepoto in vonjem, poletje jo dozori, v jeseni in pozimi pa hrani druge s svojim pridelkom, tako so tudi v kmetovem življenju prehodi iz ene dobe v drugo naravni in človeka zadovoljujoči. Kot isker konj, tako je dajal mladenič duška prekipevajoči življenski moči in svobodi z vriskom; kot občuti roža solnce in mrak, roso in slano, tako je dekletova pesem pričala o solncu in mrazu, o jasnini in oblakih.

Pridnost je naravna spremljevalka kmetovega dela. Skupno delo povzroči tekmo: nikdo ne mara zaostajati. Uspehi na polju opominja k solidnosti, ker površno

obdelana njiva glasno toži kmeta sosedom, da ji ne da, kar bi morala imeti, in nepokošen travnik ter zmočeno seno mu očitata, da vstaja prepozno in se obrača prepočasno. Rebra na kravi vpijejo nad dekle, naj jo oskrbuje vestneje. In ko vozi kmet s konjem po cesti, ga toži dobra žival vsakemu mimoidočemu: »Grd je gospodar, ne da mi, kar mi gre!« Kaj je pridnost? Samozatajevanje, položeno na oltar dolžnosti. V tej kreposti vadi kmeta njegovo delo neprestano. Cel dan miglja okrog po svojem posestvu, najsi telo ponavlja svoja vabila k počitku, in nebroj del je, grdih in težkih, ki bi se jih človek ne lotil, ako bi se utegnil sam sebi smiliti. In ta vaja v pridnosti se prične pri gruntarskem otroku že v ranih letih, ko je le poraben za kako delo. Bajtarski otroci imajo v tem oziru malo bolj prosto mladost. A posledice se čutijo večkrat dolga leta. Poznam gospodarja, ki pri sprejemu v službo vedno daje prednost poslu, rojenemu na gruntu. Izjeme so pa seveda tu prav tako kot povsod.

Da uspevajo otroci s kmetov tudi v šolah vobče dobro, temu je iskati vzroka prav tako v trdnem zdravju kmetskega dijaka kot v njegovi vzgoji k pridnosti od mladih nog.

Dasi ceni kmet pridnost kot glavni pogoj uspeha, uvidi vendar, da je odvisno njegovo delo še od drugih čintieljev, ki niso v njegovi moči. Toda ne vpraša, kako je bila njiva obdelana. Slana pomori bujno in zanikarno ajdo. Ako Bog ne da sreče, je zastoj pridnosti, zastoj skrb. Zato pričakuje kmet na eni strani vse od Boga, na drugi strani pa vse od svoje pridnosti. In to je pravo stališče, ki ga uči jezuit Pesch v svojem molitveniku za izobražence: »Das religiöse Leben.« »Moli, kot bi ne pomagalo nobeno delo; delaj, kot bi ne pomagala nobena molitev.« Življenska modrost biva v kmetu; a ta modrost ni vcepljena od zunaj, zrastle je takorekoč v njem samem; zato je tudi v svojih nazorih tako stalen in miren, ker nima v svoji glavi idej, glede katerih veljavnosti bi imel vsak dan neprijetne skušnje. Kar je pošteno, velja najdalje! Žalibog je to prepričanje med ljudmi vedno bolj redko, a vendar si ga je kmet rešil še največ. Na poštenem kmetu bo vedno našel somišljenika tisti, ki bo zagovarjal poštenost, zdravje (to se pravi take razmere, da more v njih zrasti telesno čvrst rod) in vero v Boga. Vsakdanja skušnja ga je naučila, ceniti te tri dobrine.

(Dalje.)

Kako je z vojsko?

V Rumuniji so zavezniške čete prikorakale tik pred Galac, ki ga že par dni obstreljujejo. Ker naše čete v Berečkem gorovju ogrožajo dolino Trotusa in ker bi Rusi in Rumuni izgubili važno železnico ob Seretu, ko bi naši prišli v to dolino, zato so pričeli Rusi ofenzivo v Berečkem gorovju. Dosegli pa niso ničesar razen da so imeli krvave izgube. Le na nekem kraju se jim je posrečilo, da so zasedli neko višino, ki jo pa nadkriljuje nek drug hrib, ki ga imajo naši zasedenega. Posrečil pa se jim je ta uspeh le zato, ker so bile žične ograje na onem mestu zasnežene in so vrhu žičnih ograj prodrli v našo postojanko.

Pri Namolozu so imeli sovražniki važno utrjeno mostišče, kjer so bili oprti in odkoder so vodili svoje napade. Sedaj pa so jim nemški polki v srditih bojih vzeli najvažnejši kraj tega mostišča, namreč Namenti. Tudi pri mestu Vadeni so skušali Rusi prodirati, pa so jih turške čete kmalu ustavile. Ob spodnji Donavi so močni boji s topovi.

V Macedoniji so bili le boji manjšega pomena. Kakšnega posebnega uspeha menda tudi sovražnik ne pričakuje, ker so srbske oblasti že zapustile Bitolj.

Tudi na francoskem bojišču se ni zgodilo nič posebno važnega.

Z italijanskega bojišča poročajo le o topovskih bojih. Menda se Italijani obotavljajo, ker jih skrbi ugrizniti spet v kislino trdo jabolko.

V Voliniji je sovražnik poskušal napadati, pa je kmalu ponehal, kakor je preje tudi hitro pojenjal z napadi pri Rigi.

Vojaške in druge vesti.

Pretekli teden se je mudil naš cesar na Tirolskem. Obiskal je fronto in je ob tej priliki obiskal tudi one čete, katerim je popreje sam poveljeval. Tudi naš kranjski pešpolk Cesarjevič je bil počesčen po tem obisku. Naši vojaki so navdušeni pozdravljali svojega cesarja.

Nadvojvoda Evgen je bil zaradi svojih velikih zaslug v obrambi naših južnih dežel odlikovan z velikim križem reda Marije Terezije. Deželni glavar je maršalu nadvojvodu Evgenu čestital v imenu prebivalstva kranjske dežele. V svoji zahvali je nadvojvoda Evgen izrazil: Z živim veseljem sem sprejel patriotične čestitke prebivalstva Kranjske, katere sinovi so se v bojih zoper dednega sovražnika najslavnejše odlikovali, in izrekam za čestitke najtoplejšo zahvalo.

Maršal nadvojvoda Evgen.

Umril je 23. decembra 1916 na svojem domu vojni kurat preč. g. Jožef Bulovec. Bil je vpoklican kmalu po začetku vojske kot vojni kurat v bolnišnice v Gradec. Bil je šibkega zdravja, zato se ga je prišla dolgoletna bolezen. Ležal je dalj časa v bolnišnici v Gradcu. Imel je le eno željo, da bi, če bo moral umreti, umrl doma in bi počival v njemu tako ljubem domačem kraju. Želja se mu je spolnila, par dni pred smrtjo je bil prepeljan na dom, videl ga je zadnjič in se poslovil od njega za vedno. Ves čas svoje bolezni je bil vesel in vdan v božjo voljo. Naj mu Bog poplača, kar je storil dobrega tukaj na svetu. R. I. P.

Katoliški nadškof dr. Arpad Varady je že veliko storil za vojne invalide. Sedaj pa je sklenil sezidati v Kaloči na Ogrskem dve novi župni cerkvi in župnišči, eno v predmestju, eno pa v naselbini vojni invalidov. Da bi se v tej naselbini zgradila tudi katoliška šola, je ponudil iz lastnega 500.000 K in 300 orolov sveta iz knezonadškofijskega premoženja. Delo in trud tega nadškofa podpirajo tudi njegovi kanoniki. Da zagotovijo župniku na novoustanovljeni

župniji redne dohodke, so se kanoniki odpovedali celokupnim dohodkom desetega kanonika, ki se bodo obrnili v prid novemu župniku, dohodke desetega pa bodo izplačevali iz lastnih sredstev.

V Lincu je bilo veliko pomanjkanje živil, kakor povsod po mestih, zlasti med revnim prebivalstvom. Linški škof dr. Gföllner se je obrnil s prošnjo do svojih škofljanov, naj bi darovali za Božič nekoliko živil. Uspeh je bil zelo povoljen. Z veliko vnemo so vodili duhovniki zbiranja živil po celi deželi. Fare so se skušale med seboj, katera bo dala več.

Poslali so skupno svojemu nadpastirju v razdelitev: 77.157 kg zelja, 3722 kg mesa, 12.934 kg jabolk, 9030 kg repe, 15.272 kg krompirja, 996 kg kruha, 136 kg fižola, 12 kg suhega sadja, 93 kg kave, 496 kg masla, 49 kg orehov, 1817 kg surovega masla, 618 kg moke, vsega skupaj v skupni teži 12 $\frac{1}{3}$ vagonov. Poleg tega 94.724 jajec. S temi živili se je obdarilo 10.000 oseb. S kolikim veseljem so reveži ta darila sprejeli! Škof je prejel 700 zahvalnih pisem. Neka vdova je pisala, da ni celo noč spala od veselja; neka žena, da že šest mesecev ni okusila jajca; neki cestni pometal je poslal škofu lastnoročno narejen šopek; neki korporal je pisal škofu z goriške fronte, da se iskreno zahvali, ker je bila obdarovana doma njegova žena; neka žena, ki ni znala čedno pisati, je poslala škofu z okorno roko začrtani svoj podpis; neka deklica se je prišla škofu zahvaliti v vezani besedi itd. Koliko veselja so obrodila ta plemenita dejanja krščanske ljubezni! Lepo so ravnali škofljani, da so tako ubogali svojega škofa; pa lepo tudi obdarovanci, da niso pozabili na hvaležnost. Naše slovenske škofije niso tako premožne kakor zgornjeavstrijska, vendar je tudi naša domovina donesla po raznih zbirkah tekom vojne že velike žrtve. Za posameznika je najboljšo pravilo; naj ne vé levica, kaj je dala desnica. Za skupen naš narod je pa prav, če moremo reči, da je storil veliko, saj to je najzanesljivejšo znamenje, da ima verno, pobožno srce. — »Čista, neomadeževana pobožnost je ta: obiskovati sirote in vdove v njih nadlogi.«

Za taka plemenita dela je zdaj čas in potreba.

Zanimiva razprava glede ločitve zakonov. Neki nemški list je poročal o zanimivi razpravi, ki se je zgodila za časa svetovne vojske. Nek mož je moral iti v vojske. Pred nekaj časom se je vrnil domov. Toda njegova žena ni hotela več slišati o njem kot svojem možu. Vložila je na sodišče prošnjo za ločitev. Pri razpravi, ki se je nato vršila, je žena povedala svoje razloge. Bili so sledeči. Prvi vzrok je bil ta, da se je mož vrnil domov plešast in da ona ne more z njim kot s plešastim možem iti skupaj po ulici. Moder sodnik jo je pregovarjal, da to pač ni noben vzrok, da to ni sramota, ampak čast, če je njen mož tudi nekaj prestal v vojski. Končno se je žena dala pregovoriti. Toda povedala je sedaj drug vzrok. Mož ji je namreč obljubil pri odhodu novo obleko za božične praznike, te obljube pa ni držal. Zopet je bilo treba vse zmožnosti svoje zgovornosti sodniku uporabiti, da je ženi dokazal, da mož kot navaden vojak pač nima toliko dohodkov,

da bi mogel ženi kupovati obleke. Končno je bila žena vendarle zopet zadovoljna s svojim možem. Ko sta skupno zapuščala sodno dvorano, se je pa žena obrnila pri vratih in rekla: »Toda, gospod sodnik, prosim vas, vsaj to recite mojemu možu, da naj mi za veliko noč kupi novo obleko.« — Hvala Bogu, da je le malo žen, ki bi tako malo umevale resnost časa in da je ogromno število tistih, ki bodo s tem večjim veseljem in ljubeznijo ljubile svoje može, čim več bodo ti trpeli v vojski.

Koledar za mesec februar.

1. Četrtek: Ignacij, škof.
2. Petek: Svečnica, Darov. Gospodovo.
3. Sobota: Blaž, škof.
4. Nedelja: 1. predpepelnična. (Evang.: O delavcih v vinogradu.) Veronika, dev.
5. Ponedeljek: Agata, devica mučenica.
6. Torek: Doroteja, dev. muč.
7. Sreda: Romuald, opat.
8. Četrtek: Janez Mat., spoznavalec.
9. Petek: Apolonija, dev. muč.
10. Sobota: Šolastika, devica.
11. Nedelja: 2. predpepelnična. (Evang.: O sejavcu in semenu.) Prikazovanje D. M. Lurske.
12. Ponedeljek: Humbelina, devica.
13. Torek: Katarina od Riči, devica.
14. Sreda: Valentin, mučenec.
15. Četrtek: Favrstin in Jovita, mučenca.
16. Petek: Julijana, devica.
17. Sobota: Donat in tovariši, mučenci.
18. Nedelja: 3. predpepelnična. (Evang.: Jezus ozdravi slepca.) Simeon, škof.
19. Ponedeljek: Julijan, spoznavalec.
20. Torek: Pust, Eleoterij, škof.
21. Sreda: Pepelnica, Maksimilijan, škof.
22. Četrtek: Stol sv. Petra v Antiohiji.
23. Petek: Peter Damijan, škof.
24. Sobota: Matija, apostol.
25. Nedelja: 1. postna, Valburga.
26. Ponedeljek: Porfirij, škof.
27. Torek: Baldomir, škof.
28. Sreda: Kvatre, Roman, opat.

Svečnica.

Svečnica spada še med božične praznike. Glavni dogodek, ki se ga ta dan spominjamo, je darovanje deteta Jezusa v templju. Pri oltarju se izvrši blagoslov sveč in potem je procesija s svečami. Sveče pomenijo Kristusa, ki ga imenuje Simeon »Luč svetla; saj sam o sebi govori: »Jaz sem luč sveta«. In sv. Janez Evangelist je zapisal o njem lepe besede, »da je On prava luč, katera razsvetljuje vsakega človeka, ki pride na svet«.

Milijonom in milijonom je Gospod vžgal luč svete vere in jim tako razsvetlil temo njihovih duš. Kjer ni vere in milosti, tam vlada v duši strašna tema. Slepca, katere mu ni dana luč oči, hodi okrog, pa ne vidi solnca, ne vidi svetlobe, ne vidi zvezd, ne vidi krasote sveta — v svetlobi hodi, pa je ne vidi. Tak slepec je človek, ki nima v srcu vere, ne milosti božje; v Bogu biva, pa ga ne vidi, stvar vidi, pa ne prizna stvarnika, iz vsake stvari mu odseva stvarnik, pa nevidni je slep in ga ne vidi, čudeže vidi, pa pravi, da ni njega, ki je storil, uro vidi — pa pravi, da ni urarja —! Slep je na duši, kdor nima vere!

Pred tabernakelnom gori večna luč v znamenje, da v naših srcih gori luč svete vere, ki veruje v Sina božjega, ki veruje, da je On za nas trpel, ki veruje, da On prebiva v tabernakelnju iz ljubezni do nas.

Vojak, ali tudi v tvojem srcu gori večna luč svete vere? — Blagor ti, če je plamen tvoje vere tako močan, da ga ne ugasne vihar vojske, da ga ne upihne gorje, da ga ne ugasne kak zapeljivec! Saj veš, večni luči pred tabernakelnom je treba vsak dan prilivati olja, da ne ugasne. Tudi tvoji svetilki vere je treba vsak dan novega olja — milosti božje —, da ne ugasne, in to olje je molitev; če ne moliš in nočeš prejeti svetih zakramentov, kadar bi jih lahko, gine vedno bolj in bolj olje milosti iz tvoje duše; — tvoja luč vere začne brleti, pešati in nazadnje — ugasne! Skrbni torej, da ti vedno gori luč vere in ta luč te bo vodila v trpljenju, v skušnjavah, v zapeljevanju in ti kazala pravo pot. V trpljenju ti bo kazala na trpečega Krista, ki je rekel: »Kdor hoče biti moj učenec, naj vzame svoj križ na rame in naj hodi za menoj.« V skušnjavah in zapeljevanju ti bo kazala luč vere zopet na Njega, ki je pot, življenje in resnica, in ki je pravičen sodnik; plačnik dobrega in maščevalec hudega in tako te bo luč vodila na pravi poti mimo greha. In — enkrat — prej ali slej — ti bodo gotovo zapeli zadnjič zvonovi, na grob ti bo ljubeča roka prižgala svečo in prijatelji in znanci bodo govorili: »Bil je dober mož, pošten mladenič — naj mu sveti večna luč!«

Za kratek čas.

Kako je frajtar Petroš prvič komandiral. Bilo je še v časih ljubelega miru. Prvi novinci so dobili zvezde pod vrat. Pri dvanajsti kompaniji je postal frajtar infanterist Petroš. Takoj drugi dan ga zadene velika čast, da je mogel pokazati svojo poveljniško zmožnost. Z dvanajstim možmi, to je s šestimi »rotami« je moral iti »fasat komis«. Hrabro stopa naš frajtar na čelu svoje čete; toda, o joj, od daleč zagleda na desni prihajati svojega stotnika. Kako naj sedaj komandira svoji četi »kopfwendungo«? Če bi bila njegova četa straža, bi že vedel, da bi moral komandirati: »vahe, reks šaut«, ko bi poveljeval vodu, potem bi poveljeval: »cug reks šaut«. To pa ni »cug«, ne »vahta«! Kako naj komandira? Brihtni glavi takoj pade v glavo: To je »komisfasenga« — in ko pride v določeno razdaljo, zadonj krepko povelje: »Komisfaseng reks šaut!« Stotnik se pa obrne proti njemu, upre svoje roke v bok in zakliče: »Frajtar, vi ste en trot!« — In pokorno se odzove nadebudni komandant: »Javol ger hauptman, šest rot —«

Najvišja inštanca. Narednik v pogovoru črnovojnikom: »Danes je pa podnevi tema, kakor ob solnčnem mrku, ko pride zemlja med solnce in mesec.« — Črnovojnik: »Gospod narednik, to pa ni res, da bi ob solnčnem mrku stopila zemlja med solnce in mesec, jaz sem se učil, da stopi takrat mesec med solnce in zemljo.« — Narednik: »Kaj, vi si upate ugovarjati naredniku?« — Črnovojnik: »V tem slučaju že.« — Narednik: »Počakajte, zdaj vam pa povem to službeno —«

Stric. Cesarja so služili pri težki topničarski bateriji trije prostovoljci: Erjavec, Sežun in Mišič. Bili so sestranci, kajti njih matere so bile sestre. Kar jim umre stric (ujec), brat njihovih mater, ki je stanoval ne daleč od tistega mesta, kjer so bili nastanjeni ti trije prostovoljci-vojaki. Zatorej gre prostovoljec Erjavec k svojemu precej osornemu stotniku prosit dopusta za drugi dan, da bi mogel na stricev pogreb. — Stotnik: »Tako — stric umrl, ali smo kaj podedovali?« — »Nič!« — »Tako, obžalujem; je dobro, dopust dovoljen, adijo!« — Kmalu nato pride prostovoljec Sežun k stotniku. Naznani, da mu je stric umrl in da prosi dopusta za drugi dan. — Stotnik: »Kaj, tudi stric umrl? Erjavčev stric tudi umrl; to je čudno!« — Sežun: »Prosim, gospod stotnik, jaz in Erjavec sva sestranca in imava istega strica!« — Stotnik: »Tako, istega strica! To je čudno; upam pa, da pri tem ni nikake sleparije, — v božjem imenu, dopust dovoljen!« — Čez kake pol ure pride prostovoljec Mišič h kompanijskemu šefu z enako prošnjo, kakor njegova prednika. — Stotnik: »Sto zlodjev! To je pa že prehudo, — Erjavec in Sežun sta bila že tukaj z enako sleparijo. Bom dal vso stvar preiskati. Presneta lumparija!« — Mišič: »Gospod stotnik, mi trije smo sestranci in imamo, — ali bolje rečeno — smo imeli istega strica!« — Stotnik: »Ali veste kaj: Da ima en človek enega strica, se lahko prigodi; da imata dva enega strica, je že zelo neverjetno; da bi pa trije enega strica imeli, in da ravno ta stric umre in da je na en in isti dan njegov pogreb, — to je navadna, dobro premišljena sleparija. Vsi trije tri dni v zapor — jaz vam bom že dal — strica imeti!«

Listnica uredništva.

Preteklo je prvo leto, odkar zahaja »Pozdrav iz domovine« med naše vojake. »Pozdrav iz domovine« je neko sredstvo, da ostanemo v tesnem stiku z našimi vojaki in da ostanemo oni v stiku z nami. Kolikor je bilo mogoče, se je pač storilo. Zahvalo smo dolžni mnogim, prav mnogim. Obračamo pa se še do drugih, da nam v tem za vojake velevažnem delu priskočijo na pomoč. Zlasti bi bilo želeli, da bi prihajalo iz krogov onih, ki živijo skupno z vojaki, kaj spisov, nasvetov, saj oni sami najbolj čutijo, kaj je predvsem potrebno za naše vojake. Tistim gospodom pa, ki so se veliko trudili za »Pozdrav«, iskrena zahvala! — Naročnine za prihodnji letnik smo prejeli šele malo. Prosimo one gospode, ki so list plačevali, da obnove naročnino.

Darovi za naš list.

Prevz. g. knezoškof dr. Ant. Bon. Jeglič 30 K. — Č. g. Ignacij Leban, župnik, Batuje, 10 K. — Č. g. Leopold Stubelj, vikar, Veliki Dol, 20 K. — Č. g. Ivan Kogovšek, vojni kurat, 20 K. — Č. g. P. Ciprijan Napast, vojni kurat, 30 K. — Č. g. Josip Kocijan, kaplan, Lovrana, 10 K. — Župni urad št. Peter pri Novem mestu 10 kron. — Neimenovana 10 K. — Č. g. Jernej Podpečan, vikar, Konjice, 10 kron. — Iskrena zahvala!